

روان‌شناسی اجتماعی، نظریه‌ها، مفاهیم و کاربرد

* مؤلف: دکتر یوسف کریمی

* ناشر: ارسباران

* سال نشر: ۱۳۷۸

* محل نشر: تهران

* نوبت چاپ: ششم

کتاب *روان‌شناسی اجتماعی نظریه‌ها، مفاهیم و کاربرد* متنی ساده و روان، کیفیت چاپ مطلوب و انسجام و تسلسل منطقی دارد و در نگارش آن، قوانین زبان فارسی رعایت شده است. در عین حال، کتاب در برخی موارد به تجدیدنظر نیاز دارد؛ برای نمونه در ص ۶۵ خط ۷، واژه «شمارشی»، در ص ۹۴ بند ۴ خط ۱ لفظ «برعلیه» و در ص ۱۷۵ بند ۴ عبارت «... به اندازه یک روان‌شناس» آمده است.

همچنین برخی از اصطلاحات و واژه‌های تخصصی متن به بازنگری نیاز دارد؛ مثلاً در ص ۲۱، واژه لینچ (Lynch) ترجمه نشده؛ در ص ۵۲، برای «نفس» و «خود» یک معادل Self ذکر شده است؛ معادل واژه‌های «ناخود» (nonego) و «خوددگر» (alterego) سلیس نیست و واژه Position در ص ۶۰ به «موضع» و در ص ۶۴ معادل با «جایگاه» ترجمه شده است.

مؤلف برای تفهیم مطالب، هر فصل از مقدمه و سؤالات پایان فصل هر فصل استفاده کرده است. پیشگفتار، فهرست مطالب، خلاصه، کتابشناسی، فهرست منابع و مأخذ نیز در کتاب وجود دارد.

فصول کتاب با یکدیگر تناسب محتوایی ندارند؛ چنان‌که فصل‌های ۱۰، ۱۱، ۱۲ و ۱۳ درباره نگرش‌ها و در مجموع، مفصل و کاربردی است، اما این ویژگی در فصل‌های دیگر به چشم نمی‌خورد.

فصل ۷ «رفتار ناظران در موقعیت‌های اضطراری»، در حد یک فصل ارائه نشده است و از نظر حجم مناسب نیست.

فصل ۸ «اخلاق و ارزش‌های اخلاقی»، بیشتر به‌عنوان بحثی تحولی مطرح شده و ابعاد روان‌شناسی اجتماعی آن بررسی نشده است.

در فصل ۹ «پرخاشگری»، همان مباحث پرخاشگری در حد روان‌شناسی عمومی مطرح شده و به ابعاد اجتماعی پرخاشگری کمتر پرداخته شده است.

متن به طور کلی، براساس متون قدیمی تدوین یافته و از منابع جدید تنها در ص ۵۳، یک مورد (مربوط به سال ۱۹۸۸م) استفاده شده است و در انتهای فصل، «وضعیت نظریه‌ها در روان‌شناسی اجتماعی امروزی» در حدود کمتر از یک صفحه ارائه شده است و به‌علاوه مشخص نیست که منظور از سال‌های اخیر در روان‌شناسی اجتماعی چه زمانی است.

نظریه اینکه کتاب به‌گونه‌ای ترجمه متون مختلف است، انسجام و هماهنگی بایسته بین فصول مختلف، اصطلاحات و حتی اسامی آن وجود ندارد؛ یک‌جا سخن از سمژان و هنری است (ص ۲۱۳) و جای دیگر اسم احمد (ص ۷۱) مطرح می‌شود.

تعریف روان‌شناسی اجتماعی مبتنی بر تعاریف قدیمی ارائه شده در سال‌های ۱۹۲۴ و ۱۹۵۴ م است، در حالی که مؤلف خود اشاره کرده که در سال‌های اخیر، محتوای روان‌شناسی اجتماعی بسیار متنوع گشته است (ص ۱۶).

بہتر است اصطلاح «مقام رهبری» که برای اشاره به مدیران در سطوح مختلف در به کار رفته است (ص ۱۵۸)، با توجه به ویژگی‌های فرهنگی ایران، به گونه‌ای دیگر مطرح و بین رهبری و مدیریت تفاوت قابل شود. هرچند مؤلف در پیشگفتار در (ص ۱)، ذکر نموده است که روان‌شناسی اجتماعی جنبه فرهنگی دارد و باید با فرهنگ جامعه منطبق باشد، اما به نظر می‌رسد که خود، این مسأله را نادیده گرفته است.

در پایان، این کتاب در مقایسه با کتب مشابه امتیازات نسبتاً خوبی دارد و در صورت ویرایش دقیق فنی، ادبی و فرهنگی و روزآمد کردن مطالب، می‌تواند یکی از متون درسی اصلی برای دانشجویان رشته روان‌شناسی باشد.